

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia económica e do comercio

Materia	Historia económica e do comercio			
Código	V06G270V01805			
Titulación	Grao en Comercio			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Vallejo Pousada, Rafael			
Profesorado	Vallejo Pousada, Rafael			
Correo-e	vallejo@uvigo.es			
Web	http://http://vallejo.webs6.uvigo.es/es/			
Descrición xeral	Esta materia ten por obxecto estudar o nacemento, a evolución e as transformacións no comercio mundial, enmarcadas dentro das grandes etapas da evolución da historia económica. Atende ao comercio internacional e aos seus efectos, aos axentes do comercio, ás súas prácticas e instrumentos.			

Competencias

Código	
B3	CG3. Recopilar, procesar e interpretar información social, económica e xurídica que permitan emitir xuízos sobre temas relevantes no marco do comercio.
B6	CG6. Coñecer e comprender distintas realidades económicas, xurídicas, sociais e culturais e adquirir unha visión global e multicultural co fin de orientar as estratexias e operacións hacia mercados tanto nacionais como internacionais
C1	CE1. Coñecer e comprender os conceptos fundamentais e a evolución da economía e da actividade empresarial desde unha tripla perspectiva: crecemento económico, cambio estrutural e internacionalización.
C2	CE2. Coñecer as teorías que analizan a intervención do estado en materia económica e os seus instrumentos, así como o concepto de estratexia, a súa tipoloxía e obxeto. Saber vencellar o obxeto e as condicións dos programas de promoción económica coa estratexia e actividades dila organización, así como saber instrumentalos en apoio da estratexia empresarial.
C3	CE3. Coñecer e saber interpretar a dimensión social da actividade económica, a dinámica das relacións sociais e as distintas realidades culturais que configuran o comercio, a sociedade de consumo e os estilos de vida.
C6	CE6. Saber localizar, seleccionar e analizar a información e coñecer as variables que interveñen no comercio interior e internacional, co fin de orientar o deseño e implantación da estratexia e a xestión operativa do comercio.
D3	CT3. Capacidade de aprendizaxe, traballo autónomo e planificación e organización do traballo.
D4	CT4. Capacidade de análise e síntese, e pensamento crítico.
D5	CT5. Capacidade para aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos no contexto académico. En especial, para aplicar coñecementos e razoamentos multidisciplinares.
D9	CT9. Tolerancia. Capacidade para apreciar diferentes puntos de vista.
D10	CT10. Comprensión de sistemas sociais, organizativos e técnicos.
D13	CT13. Capacidade para asumir responsabilidades e involucrarse no traballo.
D15	CT15. Compromiso ético no traballo.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Identificar o proceso de crecemento e desenvolvemento económico a longo prazo.	B6	C1 C2 C3	D3 D4 D5 D9 D10 D13 D15
Considerar e analizar os factores e variables económicas e non económicas que infuen no comercio e nas políticas comerciais dos países.	B3 B6	C1 C2 C3 C6	D3 D4 D5 D9 D10 D13 D15
Aprender e comprender o proceso de nacemento e transformación de as principais institucións económicas o longo de o tempo.	B3 B6	C1 C2 C3 C6	D4 D5 D9 D10 D13 D15
Coñecer e analizar os procesos de aparición, transformación e crise da empresa e dos empresarios.	B3 B6	C1 C2 C3 C6	D3 D4 D5 D9 D10 D13 D15
Comprensión das restriccións e do marco de regulación que subxacen nunha economía globalizada	B3 B6	C1 C2 C3 C6	D3 D4 D5 D9 D10 D13 D15

Contidos

Tema

Tema 1. As orixes da actividade comercial	Introdución: nacemento do comercio, axentes e ámbitos. 1. A revolución neolítica, a revolución urbana e a división social do traballo. 2. A repartición do excedente agrario e o comercio. 3. As orixes do diñeiro e a contabilidade.
Tema 2. O comercio interrexional no mundo antigo: Roma	Introdución: o debate sobre o tipo de economía en Roma. 1. Comercio exterior e os ciclos económicos en Roma. 2. Demanda estatal nas cidades e estruturas comerciais.
Tema 3. O comercio a longas distancias na Idade Media.	Introdución: a economía feudal e as súas grandes fases. 1. O comercio interregional en Eurasia (séculos V- X) 2. O renacemento urbano en Europa e a revolución comercial: factores, axentes, instrumentos e xeografía. 3. A crise do século XIV e a súa repercusión nas cidades e no comercio.
Tema 4.- O comercio internacional na Idade Moderna (séculos XVI-XVIII)	Introdución: grandes descubrimentos, nacemento da economía mundo e capitalismo comercial. 1. Os ciclos seculares europeos. 2. Activación do comercio mundial, con base en Europa no século XVI: os circuitos do comercio, os seus axentes e os seus instrumentos. 3. Transformación da explotación colonial (séculos XVII e XVIII): cambios na hexemonía comercial europea. 4. As finanzas internacionais e a revolución financeira: financiamento dos Estados e do comercio. 5. Capital mercantil e produción industrial: o camiño cara á protoindustrialización. 6. Mercantilismo como sistema e como prácticas (ideas e políticas) e críticas ao mercantilismo.

Tema 5. O comercio durante o capitalismo industrial e a primeira globalización (c. 1800-1914).

Introdución: o capitalismo industrial e as súas etapas.

1. Guerras, revolucións políticas e revolución industrial, Estados liberais e capitalismo industrial.
2. Industrialización, empresas e comercio.
3. As arterias do comercio (revolución dos transportes e as comunicacións): activación, integración dos mercados nacionais e primeira globalización.
4. O patrón oro como factor de estabilidade e de comercio.
5. Transformación no sistema financeiro: bancos centrais, banca industrial e comercial e desenvolvemento das bolsas.
6. A política do comercio exterior: do camiño cara ao librecambio ao xiro proteccionista.
7. O novo colonialismo e as súas consecuencias.

Tema 6. O comercio mundial de entreguerras: reestruturación, recuperación e colapso (1914-1945).

Introdución: as etapas da economía de entreguerras.

1. A I Guerra Mundial e os problemas da reconstrución.
2. A reestruturación do comercio internacional na década de 1920.
3. Os cambios na organización do traballo e da empresa: a gran empresa moderna e a creación das grandes marcas.
4. Produción en masa e consumo de masas: as novas formas do comercio.
5. Produción e distribución nas economías de planificación central.
6. A gran depresión, a contracción do comercio mundial e o colapso do mercado internacional de capitais.
7. Intensificación do proteccionismo e falta de cooperación internacional.
8. Autoritarismos, nacionalismos, imperialismos e programas de reactivación e militarización.

Tema 7. O comercio internacional na idade de ouro do capitalismo (1945-1973).

Introdución: nova orde internacional, recuperación e prosperidade (nun mundo desigual).

1. Novo sistema monetario e de pagos internacional.
2. Liberalización comercial no marco dos acordos do GATT e as integracións rexionais (o caso do MCE).
3. Os factores de crecemento da produción e do comercio.
4. O gran crecemento da demanda: o comercio na sociedade de consumo de masas.

Tema 8. O comercio internacional na segunda globalización (c. 1973-2007)

Introdución. As fases da economía entre 1973 e 2008.

2. A segunda globalización e o comercio internacional: integracións rexionais, multilateralismo e liberalización do comercio exterior, política de ceos abertos e novas tecnoloxías da información e a comunicación.
3. A gran converxencia: Asia releva a Europa.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	15	45
Seminario	22.5	56.25	78.75
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	24.3	26.3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Esta lección consiste en a exposición por parte de o profesor de os contidos sobre a materia obxecto de estudo, con apoio en recursos informáticos. Aínda que estas clases teñen un carácter expositivo, non exclúen en absoluto a intervención de os alumnos. Como se verá, se fomentará en as mesmas as preguntas e algúns debates sobre as cuestións tratadas.

Seminario	Formulación: Os seminarios están suscitados con un carácter práctico: aprendizaxe activa a través de o acceso a a información -escrita ou visual-, a lectura, a escritura e o debate en clase. Actividades requiridas: Abarcan lecturas de artigos, capítulos de libros, visionado de algún documental ou película, preparación de síntese e, no seu caso de algún powerpoint para as presentacións en clase, respostas a cuestionarios e realización de exercicios de interpretación estadístico económicas (series históricas, cadros, gráficos). Presentación de os contidos: O contido de cada seminario práctico preséntase sempre en a plataforma docente, con antelación. En esta presentación defínense os seus obxectivos, as cuestións concretas a abordar, os materiais con os que traballar ou que han de ser buscados por os alumnos e alumnas. Tamén serán presentados en clases, por o profesor, con unha semana de antelación. Plataforma docente e Libro de Prácticas: As prácticas de os seminarios sóbense, resoltas, a a plataforma docente o día antes de ser vistas en clase. Tras velas e discutilas en clase, faranse por os alumnos as correcciones que estimen oportunas. E así corrixidas sóbense a o Libro de Prácticas, seguindo a orde en que son vistas en clase. Este Libro de Prácticas é obxecto de avaliación final.
-----------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	A aprendizaxe xorde de a recepción de información (dimensión receptiva) e de o tratamento intelixente de esa información (dimensión activa), desde a súa procura, ata a súa provisión e procesamiento. Non hai aprendizaxe sen o traballo activo de os propios alumnos. O profesor o fomentará, instando a a participación de o alumnado tanto en as clases teóricas como en as prácticas, que esixirán unha actividade continuada a o longo de todo o curso, e a resolución de as preguntas ou dúbidas que vaian xurdindo, a título individual ou colectivo. En este proceso de aprendizaxe, en as clases teóricas e prácticas, haberá unha atención oportuna a as dúbidas ou dificultades que poidan xurdir, directamente en as clases, en as tutorías ou a través de a plataforma docente de esta materia en FAITIC.
Seminario	En esta plataforma ábrese un Foro de preguntas sobre o curso que serve de canle para a relación entre alumnos e profesor, e entre o alumnado, para canalizar dúbidas, respostas e suxestións.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Seminario	Os seminarios teñen un carácter práctico.	50	B3 B6	C1 C2 C3 C6	D3 D4 D5 D9 D10 D13 D15
	Abarcan lecturas de artigos, capítulos de libros, preparación de síntese e, no seu caso dalgún powerpoint para as presentacións en clase, respostas a cuestionarios e realización de exercicios de interpretación estadísticas económicas (series históricas, cadros, gráficos).				
	Preséntanse sempre na plataforma docente, con antelación, definindo os seus obxectivos, as cuestións concretas a abordar, e os materiais cos que traballar ou que han de ser buscados polos alumnos e alumnas. Tamén serán presentados en clases, polo profesor, cunha semana de antelación.				
	As prácticas dos seminarios sóbense, resoltas, á plataforma docente o día antes de ser vistas en clase. Tras velas e discutilas en clase, faranse polos alumnos as correccións que estimen oportunas. E así corrixidas sóbense ao Libro de Prácticas, seguindo a orde en que son vistas en clase.				
	A avaliación valora os exercicios e a participación en clase, por unha banda, e o Libro de Prácticas, por outro. A resultante é unha nota media.				

Exame de preguntas de desenvolvemento	Realizarase un exame final da materia, con varias preguntas de desenvolvemento.	50	B3 B6	C1 C2 C3 C6	D4 D5 D10
As preguntas tratarán os contidos das clases teóricas e sobre as cuestións abordadas nas clases prácticas.					
O exame terá unha duración máxima de dúas horas.					

Outros comentarios sobre a Avaliación

- Os seminarios de prácticas, que se estenden ao longo de todo o curso, son de asistencia obrigatoria. Representan o 50% da nota da nota final. Valoraranse as actividades realizadas ao longo do curso: exposicións nas clases prácticas; a intervención nos debates; os exercicios escritos, que se trasladarán ao Libro de Prácticas, que se irá confeccionando ao longo do curso e subirase á plataforma docente.
- A cualificación obtida no exame final supoñerá o 50% da nota final.
- Os alumnos e alumnas que non asistan de forma regular, teñen en todo caso que facer as prácticas, a través da plataforma docente, e presentarse ao exame final, coa parte práctica e teórica da materia.
- As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro. Daranse a coñecer tamén a través da plataforma docente desta materia en FAITIC.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Comín, Francisco, **Historia Económica Mundial. De los orígenes a la actualidad**, 2001, Alianza,

Feliu, Gaspar y Carles Sudrià, **Introducción a la historia económica mundial**, 2013,

Frieden, Jeffry A., **Capitalismo global: el trasfondo económico de la historia del siglo XX**, 2006,

Maddison, Angus, **La Economía mundial: una perspectiva milenaria**, 2002,

Kenwood, A.G. and A.L. Lougheed, **Historia del desarrollo económico internacional**, 1995,

Valdaliso, José M^a y Santiago López, **Historia Económica de la Empresa**, 2007,

Palafox, J. (ed), **Los tiempos cambian. Historia de la economía**, 2014,

Catalan, J. J.A Miranda y R.Ramón Muñoz (eds), **Distritos y clusters en la Europa del Sur**, 2011,

Chang, Ha-J., **Economía para el 99% de la población**, 2015,

Escotado, Antonio, **Los enemigos del comercio : historia de las ideas sobre la propiedad privada**, 2008-2016, Espasa,

Williamson, Jeffrey G. y Tomás Fernández Aúz, **Comercio y pobreza: Cuándo y cómo comenzó el atraso del Tercer Mundo**, 2012, Crítica,

Le Goff, Jacques, **Mercaderes y banqueros de la Edad Media**, 2014, Alianza,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Economía española e mundial/V06G270V01201

Economía: Macroeconomía/V06G270V01202

Socioloxía: Socioloxía do consumo/V06G270V01105

Economía internacional/V06G270V01803

Outros comentarios

- Aconséllase un traballo regular, sistemático, a o longo de o cuatrimestre, tanto en o referente a os contidos teóricos transmitidos en as clases magistrales como en os traballos de seminario.
- En a parte práctica como en a teórica, será especialmente tido en conta o interese demostrado e a calidade de as intervencións, ben sexa dentro de os grupos de traballo que se formen, ben individualmente.
- Considérase relevante unha actitude construtiva, crítica, e a participación activa en as clases teóricas e prácticas.
- A expresión escrita debe coidarse de forma especial: a claridade en a exposición, a orde, e o rigor ortográfico e sintáctico son fundamentais en un estudante universitario.

